

Oszustwa na spis powszechny Stop Manipulacji - nie daj się oszukać!

Oszustwa na spis powszechny

1 kwietnia 2021 roku wystartował Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny. Spis potrwa do końca września bieżącego roku. Udział w spisie jest obowiązkowy zgodnie z ustawą o statystyce publicznej. Obowiązkową formą jest samospis internetowy. Metoda uzupełniająca to spis przez telefon poprzez infolinię spisową lub bezpośrednio przy pomocy rachmistrza spisowego. Każdy z obywateli musi zezwolić na udostępnienie części swoich danych osobowych. Problem w tym, że chęć na ich pozyskanie mają także osoby działające niezgodnie z prawem, a moment na oszustwa pod pozorem spisu powszechnego jest doskonały z punktu widzenia przestępców.

W czasie pandemii pomysłowość oszustów szczególnie nie zna granic, co ma również bezpośrednie przełożenie na kradzieże danych i majątku poprzez spis powszechny. Od marca 2020 roku przestępcy dwoją się i troją, aby wykorzystać lęk, panikę i izolację seniorów w Polsce. Co chwilę powstają nowe techniki manipulacyjne. Przeciwdziała temu Stowarzyszenie MANKO, które od 8 lat wydaje Ogólnopolski Głos Seniora i Ogólnopolską Kartę Seniora, a także prowadzi ogólnopolską kampanię edukacyjną Stop Manipulacji - Nie daj się oszukać. Już pierwszych dniach pandemii (marzec 2020) Głos Seniora zainaugurował ogólnopolską kampanię społeczną Solidarni z Seniorami - Razem Damy Radę!. Do tej pory oszuści wymyślili ponad 30 różnych modyfikacji technik manipulacyjnych. Chcąc uchronić seniorów przed tymi przestępstwami, Stowarzyszenie MANKO rozpoczęło w marcu 2020 roku akcję Stop Korona-Oszustwom w ramach realizowanej kampanii Stop Manipulacji - Nie daj się oszukać.

Sytuacja jest o tyle poważna, że spis powszechny jest i będzie rozpowszechniany w mediach. To z kolei ma znaczny wpływ na spadek czujności seniorów i może okazać się idealną szansą dla oszustów. W ramach kampanii Stop Manipulacji - Nie daj się oszukać i akcji Stop Korona-Oszustwom, Stowarzyszenie MANKO - Głos Seniora ostrzega przed nieetycznymi praktykami na spis powszechny i przedstawia kolejne metody oszustw.

Oszustwa na spis powszechny - metoda na rachmistrza w Internecie

W pierwszej fazie spisu powszechnego, seniorzy są szczególnie narażeni na oszustwa poprzez fałszywe strony internetowe „umożliwiający” udział w spisie. Należy uważać na wszystkie komunikaty przychodzące z niesprawdzonych źródeł, a wśród nich m.in.: e-maile, SMS-y, media społecznościowe czy komunikatory. Pod żadnym pozorem nie powinno się klikać w linki zewnętrzne

zawarte w podejrzanych wiadomościach, ponieważ mogą one prowadzić do stron czy aplikacji, które bez problemu przechwycą nasze dane. Do systemu należy logować się wyłącznie poprzez autoryzowaną stronę www.spis.gov.pl.

Oszustwa na spis powszechny – metoda na rachmistrza przez telefon

W drugim etapie spisu powszechnego, do osób niezapisanych będzie dzwonił bezpośrednio rachmistrz z GUSu. W związku, że według licznych badań tylko 20% seniorów korzysta z Internetu, druga metoda manipulacji może okazać się jeszcze bardziej skuteczna z perspektywy oszustów. Osoby te będą się starały wyłudzać dane osobowe. Dzwoniący mogą również namawiać do kliknięcia w podejrzane linki lub instalacji specjalnych aplikacji. Każdy uczestnik spisu ma prawo zweryfikować tożsamość swojego rozmówcy. Wystarczy poprosić o jego imię, nazwisko i numer legitymacji. Można je sprawdzić na stronie spisu w zakładce „Sprawdź rachmistrza” lub dzwoniąc na infolinię spisową na numer 22 279 99 99. Należy to zrobić przed udzieleniem jakichkolwiek informacji.

Oszustwa na spis powszechny – metoda na rachmistrza w domu

Jeśli sytuacja pandemiczna na to pozwoli to nieunikniona będzie również bezpośrednia wizyta rachmistrza w domach osób, które do tej pory nie wzięły udziału w spisie powszechnym. Jest to kolejna idealna sytuacja dla oszustów, którzy mogą podszywać się pod rachmistrza. Wpuszczenie takiej osoby do domu może być bardzo nieprzyjemne w skutkach dla właściciela mieszkania, ponieważ kradzież danych osobowych może okazać się tylko jednym z naszych zmartwień. Przestępcy nie będą mogli oprzeć się okazji na rabunek majątku z naszego mieszkania. Należy uważać na wszystkie podejrzane prośby osoby podszywającej się za rachmistrza. Rachmistrzowie nie mogą robić zdjęć naszym dowodom osobistym w celu weryfikacji, prosić o opłatę za udział w spisie czy proponować do zalogowania się na ich urządzeniu do systemu spisowego poprzez bank. Podobnie, jak w przypadku oszustw przez telefon, przed podaniem danych każdego rachmistrza należy zweryfikować samodzielnie poprzez zakładkę „Sprawdź rachmistrza” na stronie spisu lub dzwoniąc na infolinię spisową pod numerem 22 279 99 99.

Przykłady filmów w telewizji internetowej dedykowanej seniorom – Głos Seniora TV:

Seniorze, nie daj się oszukać!

Uważaj na „koronawirusowe” oszustwa!

Spot kampanii „Stop Manipulacji – nie daj się oszukać!”

Spot promocyjny kampanii „Solidarni z Seniorami – Razem Damy Radę!”